

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslane, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Z dejanji na dan!

Obljuba dela dolg. In mi smo na dolgu tukajšnjemu čitajelnemu glasilu socijalistične stranke »Il Lavoratore«.

Tudi ta list je rekel svojo o našem manifestacijskem shodu dne 14. septembra — o našem šolskem vprašanju. In sicer v polemичnem entrefiletu proti našemu listu. Ta entrefilet je prinesel »Lavoratore« v svoji številki dne 27. septembra.

Na to smo bili obljubili mi, da pridemo z odgovorom. Evo nas. Nekoliko pozno prihajamo sicer, da se oddolžimo dani obljubi. Naj se nam oprostijo to, ker smo opravičeni po raznih važnih dogodkih, ki so se vrhovatili vmes.

V svojem rečenem entrefiletu povdarja »Lavoratore«, da on ne smatra tržaških Slovencev kakor »quantité negligible« (kakor nekaj, kar se more prezirati), pač pa meni, da ni potrebna njihova »reclame« za »spas-setti« gospodov. Kaj hočete torej še od nas? vprašuje »Lavoratore«.

In potem vprašuje dalje: »Ali niso naši sodrugi jasno izjavili (na shodu namreč), da Slovenci, katerim se v 18 letih ni posrečilo dobiti le eno šolo v svojem materinem jeziku, je ne dobe tudi sedaj s krivljenjem hrbtšč pred avstrijskimi ekscelecami?! Kako se varujejo interesi ljudstva, ki je odločno protestovalo proti servilni taktiki privilegiranih »patriotov« slovenskih? »Nočemo beračiti«, je kričalo ljudstvo. Ali z vso silo se je hotelo glasovati resolucijo zvestobe, resolucijo, s katero se podvrgavajo. Mi pripoznavamo slovenskemu narodu pravico do svojih šol, ali mi grajam vedenje onih, katerim je poverjena usoda slovenskega naroda. Slovenski socijalisti, istotako kakor italijanski, se bore za prava vseh narodov. Ali izvestih ljudi nočemo imeti na svoji strani, kajti — kakor je rekel sodrug Linhart — z ova-duhi, ogleduhi in nepoštenimi nasprotniki ne moremo biti v kontaktu. Spremenite pot! Ljudstvo ve: vi se raje večete z avstrijskimi oblastmi in zakristijo! A potem se čudite molku socijalistov! Narodnjaki slovenski, manje besedi in več dejanj! v Ljubljani in v Trstu zahtevate šol od vlade, na Dunaju pa pozabljate na vse, razen tega, da ste dobri avstrijski patrijotje in se odobri proračun za nove topove! »Lavoratore« zaključuje: »Ali

bi ne bilo umestnejše, ako bi se manje govorilo pri sv. Jakobu in bi na Dunaju zapahovali par šol! Meji tolikim topovi bi se mogle dovoliti tudi te!«

Mi se hočemo držati tu vsiklica v »Lavoratore«: Manje besed in več dejanj!

Mi bi sicer lahko vnovič apostrofirali gospode okolo »Lavoratore«, da ne zadošča govoriti: »Po tej poti ne dobite šol!« — ampak onemu, ki nam tako kliče, je v dolžnost: pokazati na boljo pot! Če se nam križi:

»S krivljenjem hrbtšč pred avstrijskimi oblastmi ne dobite šol« — potem pa naj se nam tudi pove, kako dobimo te šole vzlic avstrijskim oblastim!! Potem nam svetuje »Lavoratore«: manje govoriti pri sv. Jakobu in raje zahtevati na Dunaju! Dobro! Ali od koga naj na Dunaju zahtevamo šol?! Ali ne zahtevamo faktično že ravno na Dunaju leta in leta?!

»Lavoratore« naj nam konkretnije pove, od koga naj na Dunaju zahtevamo?! In če se res more vse doseči brez govorčenja »pri sv. Jakobu«, zakaj pa ravno socijalisti na tolikih shodih govore o pravicah ljudstva, zakaj jih ne zahtevajo na Dunaju, ali — kakor je jako dobro vsikliknil dr. Slavik na manifestacijskem shodu —: zakaj pa socijalisti kar ne »vzamejo« pravice ljudstva, če je že res tako lahko kaj kar »vzeti«?!

Mi bi lahko na dalje govorili »Lavoratoru«, kako smešno je to, ako govori, kako da »ljudstvo« obsoja njih, ki so pri sv. Jakobu vsprejeli nasvetovane resolucije. Komu je govoril g. Linhart pri sv. Jakobu?! Maristi tisoč! mož z žuljavimi rokami, ki so bili zbrani pri sv. Jakobu, niso — ljudstvo?! Ali je smeti pod pojmo »ljudstvo« subsumirati samo one, ki so pritrjevali gospodu Linhartu?!

Ali so bili oni tisoč, ki so pritrjevali narodnim govornikom, res sami »ovaduhi«, »ogleduhi« in »nepošteni« nasprotniki, ki niso vredni, da bi socijalisti sodelovali z njimi za stvar, katero »Lavoratore« sam pripoznava za pravično?! Morda poreče »Lavoratore«, da misli s tem le nekatere voditelje. Dobro, je-li pa to pošteno, ako se radi par ljudi kaznuje pošteno stvar in sveto pravo tisočev?!

Mi bi lahko tudi govorili, kako da vedenje »Lavoratora« ob važnem vprašanju političnih razprav v Trstu, kjer ne le gre za vršenje narodne enakopravnosti, ampak tudi

humanitete nasproti Slovincem, usiljuje dvom, da li je »Lavoratore« resno mislil, ko je napisal zagotovilo, da italijanski socijalisti ne smatrajo Slovencev kakor »quantité negligible«, marveč da se oni bore za prava vseh narodov...

Se mnogo tega bi lahko govorili. Ali mi se držimo, kakor rečeno, le vsiklica v »Lavoratore«: manje besed in več dejanj! Ne, z »več dejanj« ni prav rečeno. Mi moramo ostreje reči: vsaj nekaj dejanj! Kajti dosedaj jih nismo videli še nikakih, ki bi pomenjala presijo na gospodovalno stranko tlačnim Slovincem v prilogo!!

Gospodje socijalisti naj čujejo naš nasvet. Posnemljejo naj v dejanjih svojega poljskega sodruga Daszyskega! On je ognjevit Poljak in je tudi v parlamentu že opetovano z oduševljenjem govoril o minolosti, o zgodovini in o idejnih svojega poljskega naroda!

A ta zvestoba do svojega naroda ga ne ovira, da ne bi se v sporu med gospodovalnimi Poljaki in tlačnimi Malorusi dosledno postavil na stran poslednjih! On je ravno resničen socijalist, ki uvaževa, da je ravno socijalistični stranki — ako je res socijalistična — v prvi vrsti v dolžnost, da povsodi podpira one, ki so šibkeji in ki so tlačeni!

Prav imate, gospodje: manje besed in več dejanj! Zato pa ostajajo besede v »Lavoratore« le besede, dokler ne bomo videli dejanj po izgledu Daszyskega.

Politični pregled.

V Trstu, 1. decembra 1902.

O položaju. »Neue Freie Presse« javlja, da so se zadnje dni ponovno vršili razgovori med člani odbora nemških poslancev iz Češke in češkimi poslanci. V parlamentarnih krogih da menijo, da se pogajanja med Čehi in Nemci zaprično, čim se objavi program čeških Nemcev.

»Narodni listy« pa hočejo vedeti, da tudi krona skoro poseže v to pravno akcijo.

Vsenemci so že odklonili povabilo na razgovore in so izjavili, da se ne morejo udeležiti nobene take akcije, dokler ne bo nemški jezik uzakonjen kakor državni jezik. Ostale nemške skupine se sicer res to pot

delajo, kakor da se ne mislijo ukloniti pred diktatom Vsenemcev. Ali preveč ni zaupati tej nemški korajži, izlasi za slučaj ne, ako je njihov odbor izdelal program, o katerem bi mogli Čehi razpravljati mirno vestjo. V tem slučaju je gotovo, da Vsenemci zaženo silen vihar in jako jako možno je, da ta vihar vrže mase nemških skupin v intransigentno stujjo, a potem bo toliko kakor gotovo, da tudi voditelji obrnejo plašč po — viharju.

V Italiji in Avstriji. »Corriere della Sera« piše, kako je italijansko dijaštvo, ali — kakor pravi on — »patrijotična mladina« v Rimu priredila številno in burno ovacijo povodom rojstva kraljeve hčere.

K temu pripominja »Jedinstvo«. In to je v redu, celo hvale vredno je, sosebno v Italiji, v deželi tolikih prevratnih strank, ako se mladina, nadahnjena monarhičnim načelom, zbira okolo prestola; ali sedaj prihaja, kar je grdo in neumestno. Ta mladina, obhajajoča glavne ulice, je nosila zastave: Dalmacije, Istre, Trsta, Gorice in Trentina in ko je sprevid prispel pred stanovanje avstrijskega poslanika, začel je bučiti, žvižgati besneti protinašim onarhiji ter naglašati irredentizem, aspiracije Italije donasih dežel. To ni lepo, da se hkratu s ovacijami svoji vladarski hiši prirejajo nedostojne demonstracije proti zavezni državi! A naš poslanik? A grof Goluchowski a gospoda na Dunaju?! Od tedaj je prošlo 10 dni (edaj že 13), ali še nikjer nismo čitali, da bi se bili ganili le z enim korakom...

Sedaj vprašamo: kaj bi bilo, ako bi — ker se sicer ne dogodi, ker mi nismo komedijaši — kje v Dalmaciji Hrvatje priredili kaj tacega pod oknom kakega italijanskega konzula?! Tu nam prihaja na misel lanjska izmišljotina, ko je italijanski konzul v Zadru letel k namestniku, ko je bil nekdo (a se še danes ne ve kdo) vrgel pest blata v italijanski grb...

»Jedinstvo« vprašuje. A kakor se njegovo vprašanje samo usiljuje, tako se tudi njegov odgovor, ki ga daje z navedeno reminiscenco, opira na neštevilno dejstev.

Eno vprašanje pa je nedostopno priprostemu človeškemu razumu: sedanje razmerje med Avstrijo in Italijo!! Ti dve državi sti si politični zavezni. A ob vsem tem zavezniškem razmerju se v Italiji neprestano

»Ne pustim te, dokler mi ne poveš, kaj te boli... Glej, ti se mi smiliš! Ne bi se sicer toliko brigal. Ti si nesrečna, in jaz bi te rad potolažil. Potoži mi, lažje ti bode potem... Prosim Te!«

Moj prigovor je jel vplivati na njo. — Ostala je in polagoma se je toliko utešila, da mi je — sicer še vedno v solzah — ko sem jo opetovano vprašal, kako se imenuje, povedala:

»Marta Bogdanović.«

»In kam te vodi po?«

»Domu k majki.«

»Ali kje je tvoja majka?«

»V Novem selu.«

(Novo selo je bila vlaška fvas na bližnjem hribu).

»Pa odkod prihajaš?«

»Iz Loga. Pri Zaborštiku sem bila v službi.«

»In ondi te je zadela nesreča?«

»Ah da... Ah, jaz zapuščena!« Zopet se je udala joku in tožbam in dolgo jo bila kakor ob pamet... Njena bol je morala biti velikanska! Naposled pa mi je z odkritostjo in zaupnostjo, s katero trpeče srce išče tolažbo in olajšave, povedala vse.

(Pride še.)

PODLISTEK

Marta Bogdanović.

Spisal Josip Knaflič.

Poznega jesenskega popoldne sem se vračal, jezde pohlevno dolensko kljuse, s hribov na hrvaški meji, kjer sem bil posetil prijatelja župaika, ki pase tamkaj v miru in zadovoljnosti poslednje slovenske ovčice...

Večer se je bližal, sonce je padlo že nizko na zagrnenem horizontu in je pravkar, ko me je vzdignil moj črnogrivasti tovariš na širokozbočeno dobrovo, posiljala nama nasproti izza jasnega trikotnega okna, ki se je odprlo v oblakih, liki božje oko na vso nekam otožno pokrajino, poživilo doline, kjer so počasni ljudje želi ajdo in lomili koruzo, poslikalo z neskončnostjo rdečih barv kostanjeve gozdove, katerih motni, mrzli bager je žarel zdaj kakor ogenj in zlato, — in je vrglo bliskajoč plemen na strehe vlaškega sela gori na višavi, da so zagorele, in je zahodilo sedem ostrih mečev doli v burnovaloveče pri majke Save, da je brizgnila čez bele bregove gorka, purpurna kri...

Zilo je hladno, in precej močan sever je začel javiti se v kratkih, hitrih snukih ter

mi je donasal na uho zdaj od blizu, zdaj od daleč mehko, milobno sviranje pščali...

Daleč sem še imel do doma in poganjal sem konja v urni tek, — kar pa nič prav ni šlo, kajti klanec se je strmo nižal in na mokrih ilovnatih tleh so v enomer polzela kopita...

Steza, po kateri sem jezdil, je bila samotna in pusta; na obeh straneh rmene, razjedene stene hriba, pred mano vedni ovinki — razrita in čimdalje ožja grapa...

Žive duše nisem srečal, ali v najglobočjem jarku, v najhuji soteski, kjer bi se ne mogle ogniti dva človeka, sem skoro pojezdil žensko. Bilo je ravno na ojemem voglu pota, in zapazil sem jo uprav, ko je skočila izpred konja in se stisnila v hrib, da me pusti mimo... Ali jaz sem se ustavil, kajti ta ženska je skrivala obraz v predpasnik in jokala in ihtela, da se je tresla po celem telesu. V prvem hipu sem domneval, da se je morda kaj poškodovala ali se tako prestrašila, toda zaslutil sem takoj drug vzrok njene bolesti. Zakaj njen jok je zvenel kakor davna silna tuga, kakor tožba gorja, polne, obupane duše... In tako mlado, lepo bitje!

Bila je vlaška deklica komaj šestnajstih let, ljubezniva deklica... Život kakor v kipih naših umetnikov, vrat izredno nežne oblike

in odičen s svetlimi steklenimi koralami, glavnica obtežena z debelima, črnima kitama; bosi nogi sta bili vitki in fini, ali orudeli od mraza in oblani do belih kolen... Vsa postava je izdajala lepo dekle in zares, ni me prevaril njen zali obraz! Ozrla se je namreč za trenutek va-me, zakaj-li čakam, ali takoj je zopet povesila glavo in ihtela dalje, ne da bi se ganila... Tedaj sem se vzdramil iz svojega presenečenja in občudovanja in jo sočutno vprašal:

»Kaj tako plakaš, dete?«

Zaman sem čakal na odgovor, le huje je zajokala in jela zdajci glasno vzdihati in tarnati. Ali nisem mogel razumeti teh zadušnih, pretrganih zlogov.

»Aj, sirota!« sem ji govoril. »Potolaži se in povej mi, kaj ti je... Morda ti pomagam!«

Na te besede pa je divje stresnila glavo, z obema rokama zgrabila za lase in v presumljivim vzvikom: Ne! Ne! se zgrudila na blatno, umazano zemljo, kjer je obležala v zamolklem, onemoglem stoku...

Nisem vedel kaj začeti... To je bilo tugo-govanje za umreti! Stopil sem s sedla in se sklonil k nji, da bi jo dvignil. Tedaj pa je ko srna skočila na noge in hotela zbežati. Jaz pa sem jo vjel za roko.

vrše demonstracije proti zaveznicu-Avstriji... A to še ni vse in ni najhuje. Huje je, da si Avstrija ne upa in ni najmanj reagirati proti takemu preziranju dolžne obzirnosti od strani države-zaveznice do države-zaveznice...! Ali tudi to še vse in ni najhuje. Najhuje je to, da v isti meri, kakor se v Italiji ne menijo niti za najmanj obzirnost do Avstrije, pa se v tej poslednji pretiruje v obzirnosti do Italije. Dočim se v Italiji od strani oficijelnih krogov ne le ne obsajajo demonstracije proti Avstriji, marveč se te demonstracije vrše ob patronanci rečenih krogov, pa so pri nas drakonično strogi proti vsaki reakciji na take impertinence: na vsako italijansko brezobzirnost prihajajo pri nas z novim činom pretirane obzirnosti. V svoji obzirnosti do Italije se naša monarhija ne omeja le na to, da prenaša vsaki udarec na svoje lice, ampak hiti vrhu tega, prejema tak udarec, dajati udarce onim, ki hočejo tudi najhujše reagirati na take brezobzirnosti!

Že fakt sam na sebi, da se Italija ni najmanj ne meni za zapovedi dolžne obzirnosti do svoje zaveznice, bi prisilil vsako drugo državo, da bi se tudi ona čutila odvezano od vsake obzirnosti. Le naša Avstrija ostaja dalje v takem zavezništvu in — pa kaj bi govorili dalje!!

Knez Črnogorski in nadškof Milinović. Več časa že nosijo in trojijo razni nemški in madjarski, pa tudi avstrijski oficijozni listi, ter po vseh teh zavedeni slov. listi tendenciozno vest, da je med knezom Črnogorskim in katoliškim nadškofom v Baru, Milinovićem, navstal spor, ki je tako oster, da se ne da več poravnati. Ta spor da je zanetila italijanska diplomacija, ki je hotela, da pride za nadškofa v Bar človek, ki bo propagiral aspiracije Italije na Balkanu. Mi smo zasledovali te vesti, a bile so javljane načinom, na katerem ni bilo težko pogoditi protislovenske tendence. Zato smo raje molčali, ker nismo hoteli begati slovenski mislečega občinstva. Kako prav smo imeli, priča nastopna brzojavka, ki jo je prejelo uredništvo »Obzora« od nadškofa Milinovića samega:

»Vse, kar novine poslednjih dni vztrajno prinašajo o nekem navstalem sporu med Njeg. K. V. knezom in menoj, kakor tudi o mojem odstopu, verujte [poštenju, s o s a m e g o l e z l o h o t e č e i z m i š l j o t i n e, k a t e r e s t e m p o b i j a m i n o d k l a n j a m n a j o d l o č a j e. Milinović.

Tržaške vesti.

Poroka. V soboto se je potovalni učitelj na namestništvu v Trstu ter urednik izbornega »Vinarskega in vtnarskega lista«, gospod Anton Štrekelj, poročil z gospico Franjo Vančkov. — Čestitamo prav iz arca!

Ali imamo prav ali nimamo? Oficijozna »Triester Zeitung« piše: »Ker je število onih, ki so brez dela, v zadnje čase zadošlo večje dimenzije in je pričakovati, da bodo, izlasti v večih industrijskih zavodih, še odslavljalji ljudij, se je polic. ravnateljstvo, da se izogne večim nevarnostim, videlo primorano, da strožje nego v normalnih časih uporablja določila § 1. zakona od 27. julija 1871. drž. zakona 88 glede onih oseb, ki niso tu stalne, ampak bivajo tu le prehodno, iskaje si dela. V ta namen so posebni organi dobili nalog, da posebno pazno obračajo onim, ki so brez dela. Vseled tozadevnih izdanih odredov je bilo v zadnjih treh dneh odposlanih v njih domovino 43 individuvov, ki so bili brez dela in se tudi večinoma niso mogli izkazati z nikakimi dokumenti!»

Tako piše »Triester Zeitung« od minole sobote in z vsa gotovostjo lahko rečemo, da je to sporočilo uradno. Naj pa je bilo že stilizirano na respektivni oblasti, ali pa le in spirirano od tam! Nam je to sporočilo v zadoščenje, da si v žalostno zadoščenje. Žalostno pa zato, ker se nam tu priznava pod uradno znamko to, kar vedno trdimo mi: da ekzistira tu pomanjkanje dela, da so torej ljudje brez zaslužka, da med enim delom našega delavstva vlada beda. Nadaljnje zadoščenje je za nas v dejstvu, da se pod uradno znamko priznava, da hodijo semkaj inozemci, ki domačinom odjemljejo kruh, da so torej ti inozemci krivi, da med enim delom našega delavstva vlada beda.

S tem sporočilom je sankcionirano stališče, ki je zavzimaljemo mi od nekaj proti invaziji delavcev iz italijanskega kraljestva, stališče, s katerega mi odklanjamo tisto ne-

umestno in slabo umevano humaniteto, radi katere naj bi mi molčali k tej invaziji, ki je postala že v kalamiteto za domačega delavca! To se pripoznava sedaj tudi od uradne strani. To je nam v zadoščenje za mnoge napade in očitanja »nečloveškega sovražstva« do drugorodcev. To »sovražstvo« pa v resnici ni nič drugega, nego tista najnaravnejša sebičnost, ki je identična z nagonom za samoobrambo. Le žal, da se ne moremo veseliti tega zadoščenja; ne moremo se ga veseliti, ker doneslo nam je je pripoznanje, da naš človek — trpi...!

Odslej bomo mogli še samosvestneje vztrajati na svojem stališču, da je invazijo delavcev iz Italije odklanjati vse dotlej, dokler ne bo na naših tleh več dela, nego jo more zmagovati roka domačega delavca, ko bomo videli, da je delavec-domačin preskrbljen zasluzkom in kruhom. Vsaki kos zemlje dajaj ekzistenčne pogoje najprej svojem in potem še le naj prihajajo na vrsto — drugi!!

»Slovenec« je prinesel v zadnji sobotni številki daljši uvoden članek pod naslovom: »Tržaške razmere«, v katerem se obširno peča z unijatskim gibanjem. Ker ta članek, ako tudi nehoté, potrja naše mnenje, da je to gibanje le posledica in ne vzrok današnjega stanja tega vprašanja, prinesemo v jutrašnji številki omenjeni članek skoraj celotno ter mu pridodamo nekoliko svojih opazk.

Na adresu »Slovenca« piše »Jedinstvo« v Spljetu (torej list, ki je vzvišena nad sumom, da bi hotel delati za pravoslavje, kar je sicer jasno razvidno tudi iz tenorja ravno te-le vesti):

»Slovenec«, o r g a n u ljubljanske škofije, sporočamo, ali naj piše resnico, ali naj molči. Nedavno se je, pravi on, 500 Slovencev iz Rojana obrnilo do pravoslavnega episkupa Miloša z željo, da bi prešli v pravoslavje, a »Slovenec« prihaja s podtikanjem, da je to posledica berbe za glagolico, da so Slovenci najprej zahtevali njo, potem unijatsvo, sedaj pa pravoslavje. To je presto zavijanje, a vidi se tudi namen temu. Ako je resnica, da so se oni Slovenci obrnili za verski prestop, jim tega ne bo nikdo odobral, niti najoduševljeniji glagolaš. Ali tu nima posla glagolica. V Rojanu je župnik Jurizza, italijanaš, deana roka »Piccola« strasten čudak, ki jim italijanč v vasi, tira propagando, dela vse možno. Proti njemu tožijo Slovenci vedno. O b r a č a l i s o s e d o š k o f a, pa tudi na Dunaj in na vse kraje, ali povsodi je Jurizza dobival zaščito in to je ogorčilo Slovence. In če tudi to ne opravičuje njihovega koraka, vendar naj se izve o vzroku, ker je pisanje »Slovenca« nelepo, na škodo glagolice. Bolje bi bilo, da je »Slovenec« sporočil starešinam, da treba odpraviti z mesta kamen spodtikanja.

Moderni — berači! Pišejo nam: Beraška »organizacija« ne zaostaja za obšim napredovanjem sedanje človeške družbe. Ako ste slučajno pomagali enemu onih ljudi, ki žive svoje malovredno življenje le zato, da — pohajajo in se rede ob žuljih svojega bližnjega; smete biti gotovi, da bo temu prvemu beraču sledil drugi, tretji itd.!

Evo dokaz! V nekem tukajšnjem narodnem društvu je navada, da se členi istega shajajo vsako nedeljo popoldne.

Za to shajanje je doznala gori imenovana beraška — »organizacija«, zato je le redka nedelja, da ne bi prišel kak mladi — popotnik, ki je navadno Slovenec, Hrvat, Srb, ali tudi Čeh, ter tam poprosil pomoči. Družba, sestojeca iz narodnih delavcev, stori vedno svojo rodoljubno dolžnost, kar pa rodi — mesto hvaležnosti — nehvaležnost!

Včeraj popoldne se je zopet predstavil nek Hrvat, proseč milostne pomoči, katero je tudi prejel. Kakih 10 minut za Hrvatom pride drugi berač, Slovenec, ki je pa, da si lepo oblečen smrdel — že od daleč po — žganju!

Kakor prvi, tako tudi ta, prosil je usmiljena srca slovenska, naj mu kaj pomagajo. Neki člen omenjene narodne družbe je naznanil beraču, da je bil ravnokar tu drugi revež, kateremu se je pomagalo. Po-vedal je beraču še, da ta narodna družba sestoji iz samih delavcev, kateri radi pomagajo kolikor morejo, kar so tudi že storili pri prvem beraču, a »Slovenec« beraču je dotičnik rekel: Za danes pojte z Bogom.

Ta drugi berač je pa ostal gluh in mesto, da bi se odstranil, je začel ironično napadati in žaliti omenjeno narodno družbo, kar mu je pomoglo, da se ga je, ne baš nljudno, iztiralo iz društvenih prostorov.

Tako iztirani berač je začel na to grditi Slovence, upiti po stopnicah, veži in na ulici! Par korakov od tam je čakal omenjenega »reveža«, drugi »revež« in predno sta ta dva, ki sta se združila, prehodila daljavo 200 korakov, bili so skupaj že — štirje »reveži«!

Pisec teh vrstic je, vkljub temu, da so ti reveži »vrli narodnjaki«, dal o tem obvestiti redarstvo, katero naj te organizirane »reveže« pouči, da, kedor prosi — ne sme — zahtevati in žaliti one, ki, da-si usmiljeni, niso primorani podpirati pijano beraško družalo — pa bila ta sestojeca tudi iz samih odpadnikov slovenskega naroda!

Nastop takih »revežev« pa ima še to slabo stran, da zapre vrata tudi res potrebnim in poštenim revežem!

Očividec.

Iz sv. Križa nam pišejo: Leto dni je že, odkar je počil en zvon v našem zvoniku. Kaj delajo naši cerkveni starešine? Ali spe? Zakaj se ne ganejo? Zakaj ne zahtevajo od magistrata, da bi se ta zvon prelil?! Ali se boje potrkati na magistratu? Pa tudi naš gospod župnik — zakaj se ne gane on?! Ali misli slavnj magistrat, ki ima vendar patronat nad našo cerkvijo, da posežemo Križani sami zopet v žep, kakor smo zadnjikrat; nekako 1876. ali 1877. leta?!

Če že magistrat reklamira pravice nad nami, pa naj vrši tudi dolžnosti, ki so zvezane s temi pravicami, ne pa da prepušča vse požrtvovalnosti vaščanov, ki žive večinoma v siromaštvu ravno zato, ker mestna občina nič ne stori za njih gospodarske koristi.

Pričakujemo torej, da se ganejo oni, ki so poklicani v to ter da pritisnejo na magistrat in mu pojasnijo, da tudi občina ne sme poznati nasproti občinarjem le grabelj, ampak mora poznati tudi vile, to je, da ne sme samo prejemati, ampak mora tudi dajati!

Ogenj v strehi! Piše se nam: Ker je redarstvo zadnje dni začelo nekoliko bolj paziti na brezposelne elemente in iste izganjati iz našega mesta in ker je med temi elementi precejšnje število laških podanikov — nastal je pri tržaških irredentarskih časnikarjih — ogenj v strehi! Dokler je redarstvo iganjalo večinoma avstrijske podanike, je camoristično časnikarstvo splošno odobravalo energični nastop redarstva. Kakor hitro je pa izgnan kak laški bandit, pa že upijejo, da se tem »poštenjakom« dela nezaljšana — krivica! Lahonski listi trde, da redarstvo izžene vsakega, ki nima slučajno v žepu 4 krone. To je pa nesramna irredentarska laž! Fakt je, da redarstvo izžene le one, ki nimajo 4 K — in ki nimajo v Trstu človeka, kateri bi jim, v slučaju potrebe dal sredstva, da se pošteno preživijo. Onega, ki ima tu človeka, ali družino, katera se zaveže podpirati kakega brezposelnega, ki ni bil že prej izgnan in ki dokaže, da je poštenjak; takega brezposelnika ne izganja policija.

Prodaja dirkališča. V soboto imela je svoj občni zbor družba dirkališča. Na tem občnem zboru razpravljalo se je o ponudbi mestne občine glede nakupa dirkališča, katero zemljišče je namenjeno — kakor bo našim čitateljem že znano — za prireditve vojaškega vežbališča.

Občina je stavila družbi, lastnici dirkališča, tri ponudbe: 1. za nakup dirkališča z vsem zemljiščem, ki obdaja to dirkališče, 2. za nakup dirkališča samega in 3. za nakup samo onega zemljišča, ki obdaja dirkališča.

Delničar vitez Artelli zastopal je predlog, naj se občini proda vse posestvo družbe t. j. dirkališče z obdajajočim je zemljiščem. Ako bi bil ta Artellijev predlog vsprejet, bi se morala družba raziti, a delničarji imeli bi na ta način še nekaj dobička. Artelli je svoj predlog toplo priporočal delničarjem tudi iz razloga, ker bi se s tem napravilo uslogo občini. Dbšina je ponudila za vse zemljišče 600.000 kron. Artelli pa je predlagal, naj bi se zahtevalo 700.000 kron.

Artellija je krepko pobijal delničar dr. de Volpi. Priporočal je, naj bi se vsprejelo tretjo ponudbo občine, da se jej namreč proda vse zemljišče razun dirkališča samega za ponujeno ceno 140.000 kron. Občini da bo to zadostovalo in ako bi prav potrebovala, da bi se jej dirkališče lahko dalo v najem za vojaško vežbališče. Dirkališče da ni neslo do sedaj nič radi tega, ker je bilo v slabem stanju in ker ni bila dobra uprava. Ako pa se proda sedaj ostalo zemljišče, se z denar-

jem, katerega se dobi za to, lahko poplača dolg in se bo imelo še dovolj denarja pri rokah za popravilo dirkališča in za prirejanje dirk. Dirkališče da je koristno za mesto, ker privablja tujce in da ni prav nikaka sila hiteti s prodajo, ker vrednost zemljišča v Ročolu vedno raste in se bo v slučaju potrebe lahko pozneje prodalo.

Ko je Artelli videl, da veje med zborovalci njemu nasprotna sapa, je se svojimi pristaši zapustil zborovanje.

Ostali delničarji so potem skoraj soglasno odobrili Volpijev predlog.

Spomenica težakov v trgovinah oglja in lesa. Težaki so trgovcem oglja in lesa predložili spomenico, v kateri stavijo sledeče zahteve:

1. naj se uvede 10urno delo in sicer od 7. ure zjutraj do poludne in od 2. ure popoldne do 7. ure zvečer; 2. dnina naj se poviša za 40 odstotkov; 3. uvedenje nedeljskega počitka tekom vsega leta; 4. izredne ure naj se plačujejo po 60 stotink; 5. gospodarji in njih namestniki naj z delavci lepo ravna in 6. da se podpisanci na spomenici ne smejo preganjati.

V tej zadevi je prišel v naše uredništvo zastopnik slovenskih trgovcev z ogljem in lesom, ki so v veliki večini nasproti laškimi, s prošnjo, naj v listu najodločnejše protestiramo proti temu, da so težaki, ki so istotako po veliki večini Slovenci, predložili tudi Slovincem le laško spomenico. To je res največja sramota, da slovenski delavci predlagajo slovenskim gospodarjem laške spomenice! Mari je tako početje internacijskonalno?! In smo-li res šovinisti; ako se proti izvajanju »internacijskonalne« na tak laški način, najodločnejše borimo?! Ne, tudi pod pretvezo socijalizma in internacijskonalne ne damo, da bi se narodnost naša zatirala na ljubo laškemu šovinizmu.

Shod trgovskih pomočnikov. Včeraj popoldne imela so trgovski pomočniki shod v gledališču Filodrammatico. Posvetovali so se o nameri trgovcev, ki se hočejo zopet povrniti k prejšnjemu običaju zapiranja prodajalnic ob 8. uri zvečer. Gospodarji so obljubili, da bi v tem slučaju napravili potrebne korake za uzakonjenje splošnega nedeljskega počitka na vsem Primorskem.

Nekateri govorniki so priporočali, naj se vsprejme ponudba trgovcev, gosp. Kompara pa je bil proti temu in je trdil, da bi bilo nezmislno, ako bi pomočniki zamenjali že doseženo pridobitev za le obljubljeno drugo koncesijo. Stavil je vsled tega predlog, naj pomočniki privole v zapiranje prodajalnic ob 7. uri zvečer, ali le pod pogojem, da uvedejo gospodarji takoj nedeljski počitek, ne da bi še le čakali na tozadevni zakon.

Ta predlog je bil soglasno vsprejet.

O ranjenju na barkovljanski cesti poroča se nam nadalje: Oni, ki je v petek popoldne na barkovljanski cesti ranil Emanuel Strei-ja, imenuje se Josip Weiss; star je 28 let in stanuje v Barkovljah. Spor med Strei-jem in Weiss-om nastal je radi neke šale, katera se je napravila Weissu. Weissu so odveli v zapor.

Pretep med redarji. Ko se je 8. redarjev vračalo od laške meje, kamor so spremili nekaj izgnancev preko Gorice v Trst, sta se dva izmed njih med seboj sprla in prišlo je do pretepa. Ker ju navzoči policijski nadzornik nikakor ni mogel pomiriti, zaukazal jima je na postaji Zagrad izstopiti. Tu so ju s pomočjo orožnikov zaprli v čakalnico.

Požar. Včeraj popoldne je nastal požar v tovarni g. Alberta Faberja, v ulici Tesa št. 10. Požar se je zelo hitro razširil. Ognjegasci pa so ga po polurnem delu popolnoma pogasili. Vzrok požara ni znan; škoda je nad 1000 kron.

Vremenski spomenik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5° 2' ob 2. uri popoldne 11.3 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 757.6 — Danes plima ob 8.48 predp. in ob 9.57 pop.; oseka ob 3.14 predp. in ob 3.17 popoldne.

Dražbe premičnin. V torek, dne 2. dec. ob 10. uri popoldne se bodo vsled razredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica della Tesa št. 2, oprema v zalogi; ulica dell' Olmo št. 16, razno; ulica Crociferi št. 6, hišna oprava; v Rojanu št. 132, hišna oprava.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Občinske volitve v Veprincu.** Iz Veprince nam pišejo: V II. razredu smo propadli, ker se nam je par volitev iznevrilo. Za protivnike je bilo oddanih 12 glasov, za našo stranko 8. V prvem razredu smo zmagali z 9 glasi proti 6.

(P'ecolo komentira te volitve na način, ki je brezmejno bedast. Morda mu nekoliko posvetimo. Op. ured.)

× **Pevsko in glasbeno društvo v Gorici** priredi v nedeljo dne 7. decembra 1902, koncert po sledečem vspredu: 1. Ouverture, svira vojaški orkester. 2. Anton Foerster: »Ljubica«, mešan zbor. 3. Pavel Križkovski: »Utopljenka«, možki zbor. 4. Josip Mihal: »Ljubezni kal«, »Ljubezni cvet«, sopransolc, poje gospica Kl. Hrovatinova, spremlja na glasovirju gospod Josip Mihal. 5. Karol Weiss: »Novi Čehov sen«, ciklus čeških narodnih pesmi, svira vojaški orkester. 6. P. Hugolin Sattner: »Naša pesen«, mešan zbor. 7. F. S. Vilhar: »Klevetnikom Hrvatske«, možki zbor. 8. Ant. Foerster: »Venec Vodnikovih pesni«, možki, ženski zbor s spremljevanjem vojaškega orkestra. — Koncert se bo vršil v veli dvorani »Hotel Central«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. Sedeži I. in II. vrste 2 kroni, sedeži III. do VI. 1 K 20 vin., sedeži VII. do XII. vrste 80 vin.

Vstopnice in sedeži se dobivajo v društvenih prostorih Via Seminario št. 5 I. nadstopje, pred koncertom ob 7. in pol uri zvečer pri blagajnici.

Na obilno udeležbo vabi

o d b o r.

Vesti iz Kranjske.

* **Palec odsekal si je** skoraj gostilničar Ivan Goršič na Radeckega cesti štev. 1 v Ljubljani. Pri cepljenju drv je udaril s sekuro namesto po poleu, po svoji levi roki in se tako vsek, da se palec le malo drži roke.

Vesti iz Štajerske.

— **Cigan ujet.** Pod tem naslovom piše »Slov. Narod«: Ob priliki lanskoletnih državnoborskih volitev je pisala »celjska žaba«, da je volil s Slovenci tudi neki cigan. Semurja se je ugrabilo, kdo naj bi to bil, slednjič se je vendar izkazalo, da je ta cigan bil menda bivši šofštanski slovenski kancelist Ježe, sedaj celjski nemški oficijal Jesehe, ki je slovenski stranki zadrževal, da je slovensko volil, v resnici pa je oddal svoj glas nemškutarskemu kandidatu. Ta mož je imel v rokah blagajnico na okrožnem sodišču v Celju. Ko je to blagajnico pred nekaterimi dnevi pregledaval računski svetnik iz Grada, se je konstatiralo, da je v blagajni velik pomanjkljiv. Nas nič ne briga, kako ta stvar stoji, ker vse natančneje spravi na dan preiskava. Pribijamo le dejstvo, da so Jesehe od službe odstavili in mu blagajno odvzeli. Sedaj bode kakor heilobrunder lahko hodil na sprehod s suspendiranim dr. Stepišnegom. Par nobile fratrum. Značilno za kazensko dejstvo je, da je od 21. decembra 1902 vknjiženih na Jesehevi lihi 6000 K v pokritje menižnih terjatev kreditnega društva celjske mestne nemške hranilnice. Zaznamovano pa je v zemljiški knjigi, da se bo na Jesehevo hišo v Gaberju, ki je že itak obremenjena že s svojo vrednost, za njegove nemškutarske prijatelje še nadalje vknjiževalo. Takšne uskoke privoščamo nemškutarjem prav od sreca. Le naj jih imajo — cigane!

— **Avstrijska specialiteta.** »Südsteirische Presse« piše: Iz Ljutomer nam poročajo, da je povsem opravičen naš nazor, da je sedanji voditelj okrajnega glavarstva v Ljutomeru izrecen nemško-nacionalen pristaš. To da je pokazal rečni voditelj tudi o volitvi iz skupine mest in trgov, ki je sans-gene oddal svoj glas za nemško-nacionalnega kandidata. — Nemško-nacionalen voditelj popolnoma slovenskega okrajnega glavarstva, to je avstrijska specialiteta!

— **Iz poglavja slovenske odjenljivosti.** Blagajnični uradnik v Ormožu ne pozna kraja Velika Nedelja, oni v Središču ne poznajo krajev Velika Nedelja in Ptuj. Sodni pristav v Ormožu, dr. Stepišnik, se je drznil reči neki stranki v obraz, da ni dolžan govoriti z njo slovenski. Še le potem, ko ga je stranka spravila v stisko, je priznal: Znam slovenski

in hočem govoriti! Ali kako slovensko je govoril!!

Zakaj je morala še le vsanja stranka učiti tega gospoda slovenski?! Kako so možni taki uradniki, kakor ona dva gori omenjena?! Pojasnilo za to daje poglavje o — slovenski odjenljivosti?!

Razne vesti.

Iz »blazene« dežele. »Corriere della sera« z dne 26. t. m. prinaša senzacionalno poročilo o obravnavi o sferi baronice Cassilli.

Svoječasno smo povedali, da je ta baronica, s pomočjo raznih »uglednih« in visokostojnih oseb, prislepila ogromne svote denarja.

Med obravnavo o ti slepariji je bil zaslisan, med drugimi, tudi neki odvetnik, ki je priznal, da je šel po nalogu baronice Cassilli v Rim ter da je tam pridobil tedanjega justičnega ministra za premestitev nekega, baronice neljubega uradnika — za kar je prejel 5000 lir. Nek drugi odvetnik je izjavil, da baronice odposlanec ni vdbil le 5000 lir, ampak 7500! Napadeni odvetnik je z vso energijo tajil, da bi bil prejel več, nego 5000 lir, češ, da je on revež a — poštenjak!

Kakor strela iz neba pa je vstal tretji odvetnik in izjavil, da prvi odvetnik ni vsprejel — ne 5000 in ne 7500 lir, ampak — 90.000 lir — katere mu je on, govornik, izročil!!!

Štrajk v Marzelju. Marzeljske parobrodne družbe so se baje obrnile na mornaričnega ministra Pelletana s prošnjo, naj bi jim dal na razpolaganje mornarje vojne mornarice. Minister da ustreže tej želji. Poštna služba se le z velikim naporom vzdržuje, a ima od 24 do 48 ur zamude.

Parobrodne družbe zatrjujejo, da pomorščakom ne morejo dovoliti še večjih koncesij, nego so jih dovolile in sicer radi ino zemske konkurence.

Štrajkovec pretijo, da pozovejo na štrajk vse delavce v francoskih lukah, ako se konflikt ne poravnava tekom petih dni.

Originalna demonstracija. V Olomouci so učitelji na polaganju izpita za učiteljsko vsposobljenost priredili ravnatelju zavoda čudno demonstracijo. Ravnatelj Poštalko je bil odpuščen iz zavoda, a je bil po priporočilu nadškofa Kohna zopet nameščen. Zato so učitelji, položivši izpit iz vseh predmetov, odrekli odgovor na vprašanja iz veronauka. Niti tedaj, ko se je zahtevalo, naj napravijo znamenje križa, se ni ganil nihče. Zato so dobili vsi red »nezadostno« in bodo morali vnovič polagati izpit.

Sedem sto avtorjev enega dela. Delo, na katerem je delalo 700 sotrudnikov, je zgodovina burske vojne, ki se skoro prične tiskati. Angleži so zajeli v taboru ahmedungerskem 700 najnevarnejših burskih vojnih ujetnikov. In ti so, da bi si preganjali dolg čas, sklenili zabeležiti vse ono, kar vedo o zadnji vojni. Zapisnikarjem vseh prispevkov je bil izbran komandant Bresler, ki je sestavil načrt zgodovine. Načrt je bil prečitan in pretešen na shodu vseh sotrudnikov. Na to so se po tem načrtu uredili prispevki in se enkrat prepisali. Ko so čitali to delo, opazili so, da je znatnih praznin in to zato, ker med sotrudniki tega tabora ni bilo ljudi, ki so se borili v gotovih bitkah. Ali tudi temu je že odpomagano. Angleška vojna oblast je premestila komandanta Breslerja v Umritsur, in on je tam, med novimi drugimi ujetniki, našel ravno takih, ki so mogli popolniti njegovo zgodovino. Na to se je delo podvrglo ponovnemu proučevanju in s tem tako dodelanim izdanjem je došel Bresler sedaj v London, da najde založnika. Delu so pridodane mnogoštevilne karte, ki jih je sestavil neki inženir, ter so nerazmerno boljše od topografskih kart, ki so se izdajale za časa vojne.

Iz Italije. Iz Rima brzojavljajo, da so tam zaprli bankirja Chiappa, nečaka generala Chiappa, ker je na sumu, da je v Genovi umoril neko bogato vdovo.

»Slovenija« naznanja, da si je na II. rednem obnem zboru 27. t. m. izvolila nov odbor, ki se je sestavil sledeče: stud. phil. Davorin Mastnak, predsednik; stud. phil. Andrej Ipavec, podpredsednik; stud. iur. Alojzij Gradnik, tajnik; stud. phil. Radivoj Gnjazda, knjižničar; stud. iur. Karol Kuhelj, blagajnik; stud. phil. Fran Mihalič, arhivar; stud. phil. Večeslav Kalan, gospodar; odborovi namestniki: stud. iur. Josip Čeper, stud.

phil. Makso Šlander; pregledniki: cand. iur. Dominik Puc, cand. iur. Rado Jereb, stud. phil. Miha Rastobar.

Slovensko društvo »Ilirija« v Pragi ima svoj III. (izredni) občni zbor danes, dne 1. grudnia 1902. ob 1/2 8. uri zvečer v restavraciji: »U Šumavy« Štěpánská ul. — Vpored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Odborovo poročilo. 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitev a) predsednika, b) odbora. 5. Pravila. 6. Predlogi. 7. Slučajnosti.

Zlato drevo življenja nosi že včasih v sebi uničevalne kali, dočim se isto na zunaj kaže v polni lepoti. Mnogoteri, ki trpi za počasno pljučnico, razveseljuje svoje bližnje s svojim lepim obrazom, svojo močno postavbo in le večjemu zdravnikovemu očesu je znana nevarnost njegovega stanja. Jedno pokašljavanje pre pogosto naznanja neusmiljeno sušico in poleg te napravlja vsako obolenje sopilnih organov kakor katar krljca in sapnih vej, hripavost, naduho, pljučni katar, krvno kašljanje, težka sapa, tišanje v prsih, vnetje pljučnih vej itd. tej grozni kugi odprto pot v človeško telo. Kdor ne pazi na imenovane bolezni, pregreši se proti samemu sebi in to tembolj, ako ve, da je proti istim zdravilo, ki se je izpričalo kot izvrstno tudi v najtežavnejših slučajih, in se istega vendar ne posluži. Tako zdravilo je namreč »Pectora«.

Kdor želi dobiti pristul »Pectora«, naj se obrne le naravnost na »Diana lekarno« v Budimpešti. Karoly körut 5, ki ga razpošilja v zavrtkih po 2 kroni.

Loterijske številke, izžrebane dne 29. novembra:

Trst	81	88	55	90	72
Line	84	51	63	48	16

Književnost in umetnost.

40 letnica »Narodnega divadla« v Pragi. Praško narodno gledališče praznuje 40-letnico svoje samostojnosti s serijo jubilejnih opernih in dramskih predstav. K jubileju so društva »Narodnega divadla« čestitala vsa slovenska gledališča, med njimi tudi »Dramatično društvo« v Ljubljani za slovensko gledališče. Odbor je dobil na svojo pismo čestitko sledeči odgovor: Slavnemu odboru »Dramatičnega društva« v Ljubljani. Mila dolžnost nam je, izreči slavnemu odboru za krasno čestitko k 40 letnici samostojnosti kr. češkega deželnega gledališča v Pragi najtoplejšo zahvalo. Vaše laskave in prisrčne besede napolnile so nas z veliko radostjo. Z največjim zanimanjem sledimo kulturnemu razvoju bratskega slovenskega naroda na vseh poljih, a osobito na polju dramatične umetnosti in književnosti ter se istrenov veselimo vsakega Vašega napredka. Želimo plemenitim ciljem Vašega »Dramatičnega društva« največjega vpeha ter ostajamo z velespoštovanjem udani G. Schmoranz, ravnatelj c. kr. deželnega in Nar. gledališča v Pragi, Fr. Šimáček, predsednik društva »Nar. gledališča«. V Pragi, dne 26. novembra 1902.

Gospodarstvo.

Promet mestne hranilnice v Kamniku. V mesecu novembru 1902. je 129 strank vložilo K 31.205,62, 60 strank vzli gnilo K 21.605,62, 12 strankam se je izplačalo posojil K 21.900. — Stanje vlog K 571.831,98, stanje posojil K 328.650,49, denarni promet K 121.903,73.

Brzojavna poročila.

Ruski veliki knez pri papežu. RIM, 30. (B.) Papež je danes vsprejel ruskega velikega kneza Sergija.

Namerovan anarhistični napad na bolgarskega kneza.

SREDEC, 30. (B.) »Agence Télégraphique Bulgare« poroča: Ko se je knez Ferdinand v petek sprehajal po parku, našel je neko pismo, naslovljeno »Neki anarhist« s sledečo vsebino: »Prišel sem, da bi vas umoril. Ko sem pa danes zjutraj videl Vaše otroke, polastilo se me je sočutje in opustil sem svojo namero. Jaz sem tukaj«. Pisca tega pisma so kmalu našli v osebi 22 letnega Kančeva iz Razgrada. Na zaslišanju je izpovedal, da je čital anarhistične spise in prišel do prepričanja, da je kakor človek dolžan umoriti kneza. Sodi se, da Kančev ni pri zdravi pameti; spravili so ga v ječo.

SREDEC 1. (B) Poskus atentata na kneza bolgarskega listi ne smatrajo resnim. Pri prijemu našli so le patrone za revolver.

Ogrska ministra pred cesarjem.

BUDIMPEŠTA 1. (O. B.) Szell je dopel včeraj zjutraj na Dunaj, kjer je v daljši privatni avdienci poročal cesarju o tekočih stvareh. Na večer se je povrnil v Budimpešto v družbi z ministrom Fejervaryjem, ki je poročal cesarju o pripravah za plenarno posvetovanje o vojnih predlogah.]

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarске zadrage v Gorici (Solkan)
vpisane zadrage z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Alojzij Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške

iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Ple-
tenine — Pleteno spodnje
zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po
meri.

Wilhelmova tekočina za mazanje

„Bassorin“

c. kr. privilegovana 1871.

1 vrček 2 K, poštni zavoj — 15 komadov 24 K.

Wilhelmov c. kr. priv. »Bassorin« je sred-
stvo, čegar pomoč je dokazana po znanstvenih
preiskavah in praktičnih skušnjah in se proizvaja
je fino le v lekarni

Frana Wilhelma

c. kr. dvornega zalagatelja

v Neunkirchenu, Spodnje Avstrijsko.

Kakor mazilo koristi s tem, da je pomirljivo,
hladi in vstavlja bolečino pri boleznih na žilnih,
v žilah, v dihi in kožnih.

Zdravniki ga uporabljajo v teh slučajih,
posebno ako se te bolečine pokažejo po velikih
naporih na marširanju ali pri zastarelih boleznih.
Rabijo ga tudi hribolazci, gozdarji, vrtnarji, telo-
vadi in kolesarji z najboljšim uspehom.

V znak pristnosti je na omotu grb občine
trga Neunkirchen (devet cerkva).

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dobí, vrši se pošiljatev direktno.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

TRST

TOVARNA:
Via Tosa,
vogal
Via Lintea

ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
in Via Ribergi št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, srecal in slik, iz-
vršnje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIKI KASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na par obrod
a li železnico franko.

Splošne slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih
novi
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Pekarna in slastičarna
Antona Peternel
 v ulici Solitario št. 25.
 Podpisani priporoča svojo pekarno in
 slastičarno, v kateri se dobiva trikrat na
 dan svež kruh in slastice vsake vrste. Pro-
 daja tudi: vsakovrstne moke iz ogrskih mli-
 nov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji
 rafinirani v steklenicah.
 Sprejema se tudi domači kruh v peči o.
 Udani
A. Peternel.

"Slovenska knjižnica." Doslej izšlo 114
 tematično grafično L. Tostega »VSTAJENJE«,
 str. 176, cena K 3-20. Roman F. B. »Črna
 »KLETEV NEZVEŠTOBE«, str. 608,
 cena K 3-20. — Naročniki dobivajo po
 30 vin, snopšč franko.
"Knjižnica za mladino." Išlo 28 delo
 vezanih knjig.
"SALONSKA KNJIŽNICA", izšlo štiri
 knjige.
"SVETOVNA KNJIŽNICA", izšlo tri
 knjige.
"VENEC SLOVANSKIH POVESTI",
 izšlo sedem knjig.
 Naročila sprejema založarna
"Goriška tiskarna" A. Gabršček v Gorici.
 v TRSTU prodaja prvo dvoje: Tobakarna M. LAV-
 RENČIČA nasproti veliki vojašnici.

Mihael Zeppar v Trstu, ulica
 San Giovanni št. 12
 ima zalogo pečij od majolike v velikem iz-
 boru, sama novost, bodisi glede risarij ali
 barv. Snov sestaja od same stanovitne zem-
 lje. Izključna zaloga za Trst, Primorje in
 Dalmacijo slavnoznane in odlikovane tovarne
 za peči Bratov Schütz v Blanskem (Morava)
 ustanovljen na 1848. Pri teh pečih se prihrani
 50% na kurjavi. Lastna tovarna štedilnih
 pečij iz železa ali udelanih z majoliko. Izvr-
 šitea po meri in nizkih cenah.

Prodajalnica ur
F. Haslinger
 zaprisožen izvedenec in urar e. kr. priv.
 južne železnice
Via delle Poste (Palača Galatti)
 nasproti št. 12.
 Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
 v katerikoli množini in katerikoli vrsti,
 kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in
 točnostjo na jamstvo.
Brezkonkurenčne cene.

TOVARNA POHIŠTVA
IGNACIJ KRON
 Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

TRST

ulica Cassa di Risparmio
 Tovarna na Dunaju.
 Novi ceniki, izvirni naris, načrti za sobe na zahtevanje
 brezplačno.

MATTONI
GISSHÜBLER
 naravnih
 mineralnih kloridov

Najugodnejše cene.
Skladišče slavnoznanih platenin
in namiznih prtov
iz Fiandre
 iz tovarn v Countrai (Belgija)
 se nahaja v
novi prodajalnici platenin in bombaževin
Peter Klansich
 Piazza Nuova (Gadol) 1, zraven knjigarne Chiopris.
 Izključno zastopstvo se skladiščem: za Trst, Goriško, Reko, Istro in Dalmacijo.
 Velik dohod nogovle vseh vrst za gospe, gospode in deco.

Najugodnejše cene.
Svilene plinove MREŽICE!!
"ROYAL"
 dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
 po 35 in po 50 nvč.
 Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.
 Naročbe.
 PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI
P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

Paglianova pijača
prof. Ernesta Pagliano
 nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano
 je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.
 Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higije-
 nični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.
 Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na
 lončku in ovitkih našo varstveno znamko.
 Naročbe je naslovljati na trdiko
Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prodaja manifakturnega blaga
SALARINI
 v ulici Ponte della Fabra št. 2.
 in podružnica
"Alla città di Londra"
 ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in
 dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 6.50
 do 24, za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope
 v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimске močene in
 podšite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5—
 14, ravno take podšite s kožuvinno po gl. 12.
 Površne suknje v velikem izboru od gl. 18—32.
 Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene
 hlače od gl. 2.50—4.50, finejše od gl. 5—9.
 Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3—12 let
 od gl. 2.50—10. Haveloki za moške in dečke po
 najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlatjeva koža)
 za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko
 v Korminu.
 Črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Ve-
 lika zaloga snovij za moške obleke na meter al
 tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo
 točnostjo v skladu potrebe v 24 urah. V podružnici
 v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja obleki
 po meri ter se se posebno vobiva vsake vrsteobleki
 v raznih risnicah in merah za moške in dečke.

Prodajalnica izgotovljenih oblek
"Alla città di Trieste"
 trdke
EDVARD KALASCH
 Via Torrente št. 34
 nasproti gledališču „Armonia“
 s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
 po meri in najugodnejših cenah. V pro-
 dajalnici ima tudi zalogo perila za
 delavski stan po izvenredno nizkih cenah.
 Izbor boljših in naravnih snovij.
 VELIK IZBOR
 izgotovljenih hlače za delavce
 kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
 pravijo po meri.

"Andemo de Franz"
 krčma
 v ulici Geppa št. 14
 Toči vina prve vrste:
 Bela vipavska . . . liter po 40 kr
 Črna istrska 40
 Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
 kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.
 Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
 naprej: **Ipavsko belo liter po 36 kr.**
Črna istersko liter po 36 kr.
 Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
 vino od 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.
Josip Furlan, lastnik

Zaloga šivalnih strojev
 za domačo rabo
 in obrtnike.
 5 letno jamstvo
 Mehanik-specijalist za popravljanje strojev vseh vrst
RUDOLF RÖTTL
 TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST.
Gustav Bonazza
 v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
 (vogel Androna dell'Omo).
 Velika zaloga pohištva, ogledal, okvir-
 jev in tapetarij.
 — Popolno opremljene sobe. —
 Konkurenčne cene.
 Naročbe se dostavijo razven embalaže
 franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Služba vrtnarja.
 Z 1. februarjem prihodnjega leta 1903.
 nastopiti je na vrtu deželne kmetijske šole
 na Grmu pri Novemestu na Dolenjskem
 službo vrtnarja. Vrtnar zmožen mora biti
 zelenjadarstva in cvetličarstva, zmožen mora
 biti tudi slovenskega jezika v pisavi popol-
 noma. Prednost ima oženjeni vrtnar z majhno
 družino, katerega soproga bi hotela zelenjavo
 in cvetlice na trgu v Novemestu prodajati.
 Plača znaša 840 kron na leto ter 10% od
 odprodane zelenjave ter cvetlic.
 Stanovanje, obstoječe iz dveh sob in
 kuhinje je prosto, prosta je tudi poletna ze-
 lenjava.
 Istinito delavni ter poštenu
 prositelji, pošljejo naj svoje, se spričali
 previde ne lastnoročno pisane prošnje
 do 15. decembra podpisane vodstvu.
 Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu
 pri Novemestu dne 15. novembra 1902.

Albert Brosch
 TRST. — Ul. S. Antonio 5. — TRST.
 kužubar in izdelovalec čepic.
 ODLIKOVAN NA RAZSTAVI v TRSTU 1882.
 Velika zaloga kužuhovine in čepic
 za civilne in vojaške osebe.
 Izvršuje vse poprave najhitreje in eko-
 nomično. Shranjuje kužuhovino in zimsko
 obleko ter jamči za vsako škodo proti molem
 in ognju.

Obuvala!
 Pri Pepetu Kraševcu
 zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
 Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
 gospe, gospe in otroke.
 Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so pošt-
 nine proste.
 Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
 izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
 kurenčnih cenah.
 Za mnogobrojne naročbe se topla priporoča
Josip Stantič čevlj. mojster.
 Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
 nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
 c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
 javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
 piv. avstr. Lloyd.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da
 sem odprl
gostilno
 v ul. Belvedere št. 23 B.
 Točil bom izvrstna in pristna vina,
 in sicer **dalmatinsko vino po 32**
nvč., istrski refošk po 36 nvč.,
belo vipavsko po 40 nvč.
 Kuhinja bo vedno preskrbljena z do-
 brimi jedili.
 Priporočam se za obilen obisk
Fran Valetič.

OBUVALA.
 — Dobro jutro! Kam pa kam?
 — Grem kupit par čevljev!
 — Svetujem Vam, da greste v
 ulico Riborgo št. 25 po domače
 k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
 obuvala za moške, ženske in otroke.
 Isti popravlja male stvari brezplačno
 ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
 valo na debelo in drobno.
 Lastnik: **Peter Rehar.**

Velikanski izbor
raznega pohištva
 spalne in jedilne sobe, svetlo ali
 megleno politirane.
Bogat izbor
 divanov, okvirjev, ogledal, stolic,
 stenskih ur
 se rahaja v dobroznani
zalogi pohištva
Rafael Italia
 Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.